

HINN DULDI ÞOKKI

Fatahönnuðurinn og borgarlistamaðurinn Steinunn Sigurðar opnar sína fyrstu einkasýningu á Kjarvalsstöðum á morgun. Steinunn sækir innblástur sinn í náttúru og handverkshefðir Íslands og segir verulega sprengingu hafa orðið í fatahönnun hérlendis.

Viðtal: Anna Margrét Björnsson
Ljósmyndir: Stefán Karlsson og Mary Ellen Mark

Steinunni Sigurðardóttur fatahönnuð þarf vart að kynna. Hróður hennar nær langt út fyrir landsteinana með hönnun sinni fyrir heimsþekkta hönnuði eins og Gucci og Calvin Klein og meðal viðurkenninga sem henni hafa hlotnast eru hin virtu Söderbergsverðlaun sem hún hlaut fyrst allra fatahönnuða í fyrra. Hún er einnig fyrsti fatahönnuðurinn sem hlýtur nafnbótina borgarlistamaður Reykjavíkur.

„Íslendingar hafa hingað til ekki farið með fatahönnun jafnlangt og aðrar þjóðir,“ útskýrir Steinunn þar sem hún spígsporar um mosaþúfur í vestursal Kjarvalsstaða. Íslenskur jarðvegur þekur miðju salarins þar sem glæsilegum og ögn þóttalegum gínum hefur verið komið fyrir, að sjálfsögðu í hinni einkennandi hönnun Steinunnar. Kvenleg form, dökkir litir og tignarlegir hattar með óvenjumiklum áherslum á frágang og smáatriði: smágerðar blúndur, finlegt þrjón, listilegar fellingar. „Erlendis hafa hönnuðir eins og Rei Kawakubo hjá Comme des Garçons, Issey Miyake og Armani haldið stórar sýningar á hönnun sinni í helstu listasöfnum heims. Þar gefst slíkum hönnuðum færi á að sýna flikur sínar í nýju ljósi og tengja þær meira við listina og hönnunarsögu lands síns. Til dæmis tengir Kawakubo sterkt við hinn hefðbundna búning japönsku geisjunnar. Í hinum erlenda heimi tiskunnar er einstaklega mikil virðing borin fyrir handverkinu og fyrir fagur-

fræðinni þar á bak við. Þegar ég vann fyrir hönnunarstúdíóin úti þá var það fagurfræðin sem réði öllu.“

EFNI VERÐA AÐ HAFNA LÍF

„Ég sæk mikinn innblástur í íslenska handverkið,“ segir Steinunn. „Ég er til dæmis mjög gott dæmi um íslenskt handverk, ég kem úr þrjónamennskunni, það er minn bakgrunnur.“ Hún bendir á fínlegan svartan kjól á hnarreistri gínu. „Ég veit ekki hvort fólk gerir sér grein fyrir að þetta er þrjónað. Ég vil meina að þrjónið sem slíkt sé ákveðin tegund af handverki sem þú svo leiðir inn í þinn fagurfræðilega heim. Þegar maður vinnur í hátiskunni þá býr maður til sinn eigin, innri fagurfræðilega heim sem í raun breytist ekkert í gegnum árin. Ég sæk alltaf í sama brunn.“ Hún bendir á grjót, greinar og mosa við fætur sér.

„Minn brunnur er einmitt þetta. Íslenska náttúran. Og íslenska hefðin. Ég tek ýmislegt beint upp úr skautbúningnum eða peysufötunum. Sjáðu hæðina á höttunum, hárskrautið, slifsin. Mér finnst til dæmis að þessar stóru slaufur og slifsi í hálsinn séu eitthvað sem á að fylgja okkur Íslendingum, þetta er svo einstakt og fallegt og séríslenskt. Úr náttúrunni tek ég svo litina, mynstrin, áferðina. Ég er sífellt að taka myndir úti á víðavangi, af skýjafari, sólarvangi, landslagi. Ég hef til dæmis tekið mynstur úr fjöðrum og úr steinum og notað á efni.“ Hún hlær og lætur stóran siffontrefil svífa í stórum boga með handleggnum. „Við Finnbogi [Pétursson myndlistarmaður] erum alltaf að leika okkur með siffon og hversu sérstakt það er, hvernig það fellur og svífur í loftinu.“ Hún bætir því við að efnin í flikunum séu nær einungis lífræn. „Eina manngerða efnið sem ég nota er reion. Annars nota ég einungis lífræn, náttúruleg efni; ull, bómull, silki, skinn. Efni verða að hafa líf, svona náttúruleg efni hafa sína eiginleika og geta aðlagast líkama fólks.“

SPRENGING Í ÍSLENSKRI FATAHÖNNUN

„Með tilkomu Listaháskólans og fatahönnunardeildarinnar innan hans varð algjör sprenging í fatahönnun á Íslandi. Það má að gamni geta þess að það eru ekki

Íslenskur mosi – frá sýningu Steinunnar á Kjarvalsstöðum sem verður opnuð á morgun.

færri en þrjátíu og fjórar verslanir með íslenskrari hönnun miðsvæðis í borginni. Þetta finnst mér hreint út sagt frábært.“ En af hverju eru þessar búðir allar á Íslandi? Hvers vegna hafa ekki fleiri ungir hönnuðir sótt á vit ævintýranna og reynt fyrir sér á erlendri grund, líkt og hún gerði sjálf?

„Ég veit það ekki beint, en ég mæli sjálf með því að allir tiskhönnuðir eyði tíma erlendis og kynnist þeirri miklu fagmennsku sem þar ríkir. Þar er aðeins verið að vinna með toppfólki. Bestu ljósmyndurum, bestu stílistunum og bestu förðunarmeisturum heims. Það er líka mjög gott fyrir ungt fólk að skoða aðra og öðruvísi fagurfræði en hér ríkir.“ Steinunn segir að það sem sé þó einstakt og skemmtilegt við íslenska hönnun sé að hún hafi ekki verið fjöldaframleidd. „Hér heima er þetta allt svo hrátt. Svo tilraunakennt. Þessi tilraunaheimur er einmitt okkar sérkenni.“ Ögunin á bak við hönnun Steinunnar er, að mati Soffíu Karlsdóttur, sýningarstjóra og kynningarstjóra Listasafns Reykjavíkur, það sem gerir verk hennar svo einstök. Steinunn hlær. „Já það má segja að ég hafi gert öll mín mistök á fyrstu tíu árum ferils míns. Ég kláraði allan vandræðaganginn þá. En það sem mér finnst svo oft vanta hérna heima er það sem ég kalla „the hidden sensuality“ eða hinn duldi þokki. Hér heldur fólk að kynþokki felist í því að vera áberandi. Sýna mikið hold. Ég er svo innilega ósammála því. Kynþokki á að snúast um fágun. Munúðin liggur í mýktinni og efnunum. Kynþokkinn er í því sem sést ekki, því sem ímyndunaraflinu er látið eftir. Auðvitað eru til stórkostlega fágaðar og „elegant“ konur hér á Íslandi, en þessa fágun er ekki að finna þegar litið er á breiddina.“

VINNUR AÐ ÍSLENSKA SKÁLANUM Í SJANGHAI

„Vikurnar eru alltaf of stuttar hjá mér, það er alltaf of mikið að gera,“ útskýrir Steinunn sem gegndi formennsku fatahönnunarfélagsins í mörg ár. „Nú hef ég látið þetta í hendurnar á Gunnari Hilmarsyni. Hann er ungur og drífandi

Innblásin af náttúrunni. Steinunn ásamt hönnun sinni á Kjarvalsstöðum.

og það er gott. Nú vil ég frekar líta á sjálfa mig sem eins konar fulltrúa íslenskrar fatahönnunar á erlendri grund.“

Steinunn er einmitt á kafi í öðru stóru verkefni um þessar mundir: uppsetningu á íslenska skálanum á heimssýningunni í Sjanghai á næsta ári. Hún vinnur þar með grafiska hönnuðinum Ámunda Ámundasyni og myndlistarmanninum Finnboga Péturssyni undir leiðsögn Páls Hjaltasonar arkitekts, sem einnig er eiginmaður hennar. „Á kínversku heitir Ísland Bin Dao, íseyjan. Við notuðum það sem útgangspunkt við gerð skálans. Skálinn er mjög litill en mun vonandi hafa mikil áhrif á þá sem

sjá hann. Við fengum ljósmyndarann Rax til að taka ljósmynd af Jökulsárlóni, af vatninu í gegnum ísinn og því sérstaka mynstri sem þá myndaðist. Þetta lifandi mynstur notuðum við utan á skálann. En fólk getur líka bara flett þessu upp á Netinu, þetta er allt á Facebook!“ segir hún og hlær.

Undirbúningur sýningarinnar á Kjarvalsstöðum hefur staðið í þó nokkurn tíma að sögn Soffíu Karlsdóttur. „Það var alltaf mjög mikill áhugi hjá okkur á safninu að sýna verk Steinunnar og það kom til löngu áður en hún var kjörin borgarlistamaður. Svo þegar Steinunn gat notað sambönd sín í New York til að liðka fyrir

Frá konu til konu

Elegant og töff dagatalsbók með myndskreyttum hugleiðingum.

Góð fyrir skapið og skipulagið!

Við styrkjum

www.Salka.is Salka